

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: J. Š.
zastoupen advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, Praha 8

proti
žalovanému: Úřad pro ochranu osobních údajů
sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí předsedy Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2019, čj.
Tmo 3/2019-7

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce požádal Nejvyšší správní soud, aby mu podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, poskytl seznam všech právních analýz, komparativních studií, rešerší či jiných odborných podkladů pro soudní rozhodování,

kteřé zpracovalo oddělení dokumentace a analytiky tohoto soudu (dále též „ODA“) v roce 2018, v rámci možností případně i v jiných letech. V žádosti žalobce uvedl, že poté zváží žádost o konkrétní dokumenty. Tisková mluvčí Nejvyššího správního soudu jeho žádost zamítla rozhodnutím ze dne 27. 2. 2019 s tím, že požadované informace jsou výhradně vnitřního charakteru a nadto jde o informace o rozhodovací činnosti soudu (dále též „rozhodnutí o odepření informací“). Jako hodnoty, jež převáží nad právem na informace, označila autoritu soudní moci, její nestrannost a nezávislost. Odvolání žalobce proti rozhodnutí tiskové mluvčí zamítl předseda Nejvyššího správního soudu rozhodnutím označeným v záhlaví (dále též „odvolací rozhodnutí“ nebo „napadené rozhodnutí“). Proti němu brojí žalobce u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobou podanou dne 17. 4. 2019.

II. Argumentace žalobce

2. Žalobce v celé žalobě zdůrazňuje, že bezprostředním cílem podané žádosti bylo pouze získat informace, kolik rešerší ODA v daném roce zpracovalo a co bylo jejich předmětem (např. „právo na čisté ovzduší“), nikoliv pro jaké konkrétní případy byly podkladem nebo jaký konkrétní soudce si je vyžádal, natožpak aby žalobce požadoval text samotných rešerší. Žalobci není jasné, jak by poskytnutí této informace mohlo ohrozit autoritu, nezávislost či nestrannost soudu. V žádosti sice uvedl, že následně zváží žádost o konkrétní rešerše, ale to neopravňovalo předsedu Nejvyššího správního soudu, aby „zvažoval žádost v širším kontextu“, jak uvádí v odvolacím rozhodnutí, a na základě toho odmítl poskytnout již samotný seznam rešerší.
3. Žalobce navrhuje napadené rozhodnutí zrušit, neboť je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Předseda Nejvyššího správního soudu podle něj nevypořádal veškeré jeho námitky. Za první, nevysvětlil, proč utajuje seznam rešerší, když texty některých rešerší Nejvyšší správní soud na svém webu sám aktivně zveřejňuje a v některých svých zveřejněných rozsudcích otevřeně uvádí, že z obsahu takové rešerše vycházel (žalobce uvedl konkrétní příklady). Za druhé, neodpověděl na upozornění žalobce, že činnost Nejvyššího správního soudu, včetně jeho oddělení dokumentace a analytiky, je financována z veřejných prostředků a měla by být tedy veřejností kontrolovatelná. Za třetí, předseda Nejvyššího správního soudu nereagoval na žalobcovu námitku proti rozhodnutí o odepření informací, že by získáním seznamu rešerší nemohl být nijak zvýhodněn, neboť seznam není sám o sobě právní pomocí a navíc by poskytnutou informací musel následně podle § 5 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím zveřejnit na svém webu. Za čtvrté, předseda Nejvyššího správního soudu opomněl i námitku, že výrok rozhodnutí o odepření informací měl podle judikatury správních soudů obsahovat konkrétní ustanovení, v němž je zakotvena výluka z práva na informace, o niž se opírá. Předseda Nejvyššího správního soudu podle žalobce taktéž neprovedl tzv. test veřejného zájmu, tedy neporovnal právo na informace se závažností veřejného zájmu, jenž má poskytnutí informací v daném případě bránit.
4. Žalobce má dále za to, že není dán žádný legitimní důvod na utajování požadované informace. Autoritu, nezávislost a nestrannost soudní moci by podle žalobce nemohlo ohrozit ani to, kdyby získal informaci o tom, jakou rešerši si konkrétní soudce vyžádal pro konkrétní případ, byť předseda Nejvyššího správního soudu se možná obává, že by tak vyšlo najevo, že zahraniční právní úprava a judikatura, o niž se opírají některá rozhodnutí tohoto soudu, není výsledkem odborného rozhledu soudců, ale výsledkem mravenčí práce jeho řadových pracovníků. Pokud měl však Nejvyšší správní soud odlišný

názor a domníval se, že žalobcová žádost zahrnuje i tento požadavek, mohl tyto informace z poskytnutí vyloučit, zbylé informace, tj. samotný seznam řešerší a jejich témat však mohl poskytnout v souladu s § 12 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobci nelze podsouvat ani to, že by obcházel právní úpravu nahlížení do soudního spisu, neboť žádal o pouhý seznam řešerší. Nadto téměř každá informace v držení moci se nachází v určitém spisu a nelze jen proto žádost o ni odmítat.

5. Naopak žalobce má za to, že veřejný zájem svědčí pro poskytnutí informací, a to konkrétně zájem na kontrole účelnosti vynakládání veřejných prostředků. Z požadované informace by mohl žalobce například zjistit, že ODA nevypracovalo v daném roce žádnou řešerší nebo jich vytvořilo velmi málo, čímž by mohla vzniknout pochybnost o smyslu jeho existence. Sám Nejvyšší správní soud vykládá právo na informace vůči jiným povinným subjektům velmi extenzivně, není tedy zřejmé, proč by právě jeho oddělení dokumentace a analytiky mělo být z veřejné kontroly vyňato. Neochota požadované informace zpřístupnit tak naopak důvěru v soudy podryvá a vyvolává dojem tzv. kabinetní justice.
6. Žalobce navrhl (v replice ze dne 26. 8. 2019), aby krajský soud zrušil jak odvolací rozhodnutí, tak i rozhodnutí o odepření informací a přikázal povinnému subjektu poskytnout žalobci seznam podkladů pro rozhodování zpracovaných ODA za rok 2018.

III. Argumentace žalovaného

7. Pokud jde o osobu žalovaného, zde došlo v průběhu soudního řízení k podstatné změně. V době zahájení soudního řízení jím byl předseda Nejvyššího správního soudu, který byl v době svého rozhodování příslušný k rozhodnutí o odvolání podle § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím. S účinností od 24. 4. 2019 však bylo toto ustanovení změněno zákonem č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů. V důsledku této legislativní změny se odvolacím orgánem vůči rozhodnutím správy Nejvyššího správního soudu v oblasti poskytování informací stal Úřad pro ochranu osobních údajů, a ten také na základě změny právní úpravy vstoupil na místo žalovaného v nynějším řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2020, č. j. 4 As 155/2020-42). Soud o této změně na straně žalovaného nevydává žádné rozhodnutí, neboť k ní dochází *ex lege*, proto začal v řízení bez dalšího jednat s Úřadem pro ochranu osobních údajů (dále též „žalovaný“). Úkony učiněné předsedou Nejvyššího správního soudu v soudním řízení do této doby nicméně zůstávají zachovány.
8. Předseda Nejvyššího správního soudu ve svém vyjádření navrhl podanou žalobou zamítnout a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, přičemž zopakoval některé jeho pasáže. Doplnil, že několik řešerší ODA, které Nejvyšší správní soud v minulosti zveřejnil (naposledy se tak stalo v roce 2012), mělo povahu ucelených studií s obecným dopadem, jimiž se soud snažil přispívat k právní osvětě a navíc se týkaly v té době probíhající veřejné diskuze o odborných tématech či o změně legislativy. Požadovaný seznam takový charakter nemá.
9. K věci se krátce před ústním jednáním vyjádřil písemně též žalovaný Úřad pro ochranu osobních údajů, který taktéž odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a upozornil, že v obdobné věci téhož žalobce vedené pod sp. zn. 30 A 51/2019 vydal již krajský soud zamítavý rozsudek. Dále se žalovaný již jen poměrně obsáhle vymezil proti tomu, že by

měl v případě svého neúspěchu v soudní při hradit žalobci náklady soudního řízení, ačkoliv napadené rozhodnutí nevydal a podání žaloby tak nezapříčinil. Soud by měl vzít při rozhodování v úvahu specifickou situaci, kdy Úřad pro ochranu osobních údajů sice nastoupil na místo původně žalovaného Nejvyššího správního soudu, avšak ten nezanikl, má i po změně právní úpravy postavení povinného subjektu, může na rozdíl od žalovaného kdykoliv během řízení uspokojit navrhovatele postupem podle § 62 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), naopak žalovaný žádnou možnost dosáhnout ve věci nápravy nemá. Ačkoliv to žalovaný výslovně neuvedl, z jeho argumentace je zřejmé, že navrhuje, aby soud v případě žalobcova úspěchu závázal k náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud. K tomu odkázal na judikaturu týkající se splnění podmínek pro zpětvzetí návrhu pro pozdější chování odpůrce nebo pro zastavení řízení pro uspokojení navrhovatele podle § 60 odst. 3 s. ř. s. (rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 As 335/2018 - 86 a na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové čj. 30 A 72/2012 - 53) a na odbornou literaturu k tzv. separaci nákladů s ohledem na zavinění podle § 60 odst. 6 s. ř. s. (Blažek, T. a kol. *Soudní řád správní – online komentář*. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2014).

IV. Řízení před krajským soudem

10. Ve věci proběhlo dne 25. 4. 2021 na žádost žalobce ústní jednání podle § 49 s. ř. s. Obě strany se nicméně z tohoto jednání předem omluvily s tím, že lze jednat v jejich nepřítomnosti. Žádné důkazy nad rámec správního spisu strany nenavrhovaly a ani soud neshledal potřebu takové důkazy provést. Po poradě soud rozhodl, že jednání za účelem vyhlášení rozhodnutí odročí na den 29. 4. 2021, a na odročeném jednání vyhlásil tento rozsudek.

V. Posouzení věci krajským soudem

11. Žaloba **není důvodná**.
12. Nejprve se soud musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Její příčinou může být buď nesrozumitelnost, nebo nedostatek důvodů. V obou případech však platí, že je potřeba s tímto institutem zacházet obezřetně a vyhradit jeho užití pouze těm případům, kdy vady odůvodnění reálně brání soudu v tom, aby napadené rozhodnutí přezkoumal (ve vztahu k soudním rozhodnutím srov. k nedostatku důvodů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, čj. 2 As 196/2016 - 123, č. 3668/2018 Sb. NSS, body [29] - [30]). Zejména je nutno zdůraznit, že správní orgán, stejně jako soud, není povinen vyvracet jednotlivě každou dílčí námitku, pokud své rozhodnutí jako celek logicky a přesvědčivě odůvodní (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. února 2009 sp. zn. III. ÚS 989/08, N 26/52 SbNU 247). Žalobce sice označil konkrétní odvolací námitky, které podle něj předseda Nejvyššího správního soudu v napadeném rozhodnutí zcela opomenul, avšak přinejmenším ve dvou případech se jedná o nepravdivé tvrzení. Předseda Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí výslovně reagoval jak na námitku žalobce, že rozhodnutí o odepření informací mělo mít ustanovení zakládající výlukou z práva na informace uvedeno ve výroku (odst. 7 napadeného rozhodnutí), tak i na námitku, že činnost Nejvyššího správního soudu, včetně ODA, je financována z veřejných zdrojů (odst. 24 napadeného rozhodnutí). Test veřejného zájmu je pak komplexně proveden v odstavcích 9 až 23 napadeného rozhodnutí. Pokud jde o zbývající námitky, podle krajského soudu je napadené rozhodnutí založeno na vlastní

argumentační konstrukci, která dává odpověď na žalobcovy námitky jako celek a nebylo tudíž třeba reagovat na každou z nich jednotlivě. Ostatně, pro žalobce je odůvodnění napadeného rozhodnutí zjevně srozumitelné, neboť s ním v žalobě obsáhle věcně polemizuje.

13. Aby výše vyložené hodnocení napadeného rozhodnutí jako přezkoumatelného nevyznělo příliš abstraktně, je třeba stručně shrnout jeho výchozí teze. Předseda Nejvyššího správního soudu hned na počátku uvedl, že již dříve potvrdil rozhodnutí tiskové mluvčí, která zamítla jinou žádost téhož žalobce o poskytnutí textu konkrétní analýzy zpracované ODA. Zároveň sám žalobce v nynější žádosti o informace uvedl, že následně zváží další žádosti o konkrétní výstupy ODA, jde tedy zjevně o cíl, k němuž žádost o seznam rešerší vypracovaných ODA v konečném důsledku směřuje. V tomto širším kontextu ji proto předseda Nejvyššího správního soudu hodnotil. V následujících částech napadeného rozhodnutí pak poměřuje právo žadatele na informace obsažené v podkladech zpracovávaných ODA se zájmem na ochraně autority, nezávislosti a nestrannosti soudní moci. Předseda Nejvyššího správního soudu vyšel z toho, že ODA svou činností nijak neovlivňuje postupy soudu vůči třetím osobám, proto požadované informace nesouvisí s kontrolou veřejné moci a není dán veřejný zájem na jejich poskytnutí. Výstupy ODA jsou vnitřního charakteru, jelikož své rešerše zpracovává jako podklady pro potřeby soudce a na základě jeho neformálního pokynu, a mají tak obdobný charakter jako vlastní poznámky soudce nebo analýzy provedené jeho asistentem. Řada z těchto podkladů se nakonec do rozhodnutí soudu nepromítne nebo se v něm odrazí zcela jiným způsobem, než soudce původně zamýšlel, např. v důsledku zjištění nových skutečností, nalezení nových argumentů, změny názoru apod. Jde tudíž o rozhodovací činnost soudu v širším smyslu, jejíž zpřístupnění by mohlo ohrozit důvěru veřejnosti ve spravedlnost rozhodování, a to i s přihlédnutím k omezeným možnostem soudce reagovat na veřejnou kritiku. Soud proto komunikuje s účastníky a veřejností zejména prostřednictvím vydávaných rozhodnutí.
14. Krajský soud se při hodnocení napadeného rozhodnutí musel nejprve tázat, zda se opírá o některou existující výlukou z informační povinnosti obsaženou v zákoně o svobodném přístupu k informacím. Pokud by tomu tak nebylo, musel by napadené rozhodnutí zrušit bez dalšího, neboť bez zákonného podkladu není možné právo na informace omezit.
15. Předseda Nejvyššího správního soudu se v odůvodnění svého rozhodnutí opřel o dvě ustanovení. Prvním z nich je § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, který vylučuje z poskytování informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků. Krajský soud souhlasí s tím, že toto ustanovení pokrývá veškeré žalobcem požadované informace, tedy již samotný seznam podkladů zpracovaných oddělením dokumentace a analytiky Nejvyššího správního soudu, a to i kdyby obsahoval jen ty nejzákladnější údaje o počtu a tématech provedených rešerší. ODA slouží primárně potřebám soudců Nejvyššího správního soudu a jejich rozhodování. Rešerše, zpravidla cizojazyčné právní úpravy či judikatury, si nechávají soudci zpracovat především za účelem zvážení komparativních právních argumentů. Výstupy ODA tak nepochybně jsou součástí rozhodovací činnosti soudu. Ostatně žalobce s tímto názorem ani nepolemizuje. Již tato informační výluka sama o sobě by tedy stačila k tomu, aby mohl Nejvyšší správní soud jako povinný subjekt začít zvažovat jejich neposkytnutí. Podle samotného textu zákona by dokonce již samotné zařazení požadované informace do této kategorie stačilo

k odepření přístupu k nim, judikatura správních soudů a Ústavního soudu nicméně zákon v tomto ohledu významně dotvořila (viz níže).

16. Jen pro úplnost krajský soud podotýká, že napadené rozhodnutí se opírá též o § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím, podle nějž může povinný subjekt poskytnutí určité informace omezit, pokud se vztahuje výlučně k jeho vnitřním pokynům a personálním předpisům. Krajský soud je toho názoru, že i o takovéto informace se v daném případě jedná, ovšem pouze zčásti. Dané ustanovení totiž neumožňuje omezit přístup ke všem „vnitřním“ informacím, nýbrž jen k těm, které mají povahu vnitřního pokynu nebo personálního předpisu. Tuto podmínku by mohla splňovat informace o tom, že určitý soudce v určité kauze uložil zaměstnancům ODA, aby zpracovali rešerši či jiný odborný podklad podle jeho požadavků (šlo by konkrétně o vnitřní pokyn, samotný seznam rešerší ovšem vnitřním pokynem být nemůže, byť jednotlivé rešerše na základě takovýchto pokynů vznikly). Žalobce podle svého vyjádření v žalobě o takovouto informaci nežádal, spokojil by se i s pouhým seznamem témat, jichž se jednotlivé rešerše či podklady týkaly, a to formulovaným v obecné rovině. Z jeho žádosti o informace to nicméně výslovně nevyplývalo. Samozřejmě obecně platí, že pokud má povinný subjekt o rozsahu požadovaných informací pochybnosti, měl by je buďto odstranit komunikací se žadatelem, nebo by měl tyto informace z poskytnutí vyloučit a zbytek poskytnout. V daném případě by však takový postup byl nadbytečný, neboť všechny požadované informace bez výjimky spadaly i pod výlukou zakotvenou v § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, jak krajský soud výše vysvětlil.
17. Poté, co si krajský soud ujasnil, že požadované informace spadaly pod zákonem stanovenou výlukou ze svobodného přístupu k informacím (některé dokonce pod dvě takovéto výluky), tázal se, zda bylo vůbec povinností správy Nejvyššího správního soudu činit nějaké další úvahy, či zda mohla bez dalšího rozhodnout o jejich odepření. Správa Nejvyššího správního soudu provedla v obou rozhodnutích tzv. test veřejného zájmu, čili zvažovala, zda odepření informací naplňuje nějaký důležitý veřejný zájem (zde zájem na ochraně autority, nezávislosti a nestrannosti soudní moci) a zda je takový krok přiměřený závažnosti tohoto zájmu v porovnání s veřejným zájem na jejich poskytnutí (tedy se zájmem na transparentnosti věcí veřejných). Takovouto úvahu správa Nejvyššího správního soudu učinit musela, protože ji k tomu zavazuje judikatura, zejména rozhodnutí Ústavního soudu. Ten nejprve formuloval povinnost provádět test veřejného zájmu (neboli test proporcionality) na případech, kde se právo na informace střetávalo s ochranou osobních údajů a právem na soukromí, další judikatura – a to i samotného Nejvyššího správního soudu – ji však rozšířila na všechny důvody pro odepření informací (srov. Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, str. 616 - 649). Některá soudní rozhodnutí ukládající test veřejného zájmu provést se vztahují i přímo k výluce, jež pokrývá rozhodovací činnost soudů [srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 2/10 ze dne 30. 3. 2010 (N 68/56 SbNU 761; 123/2010 Sb.) či rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2007, čj. 10 Ca 144/2005-37, č. 1270/2007 Sb. NSS].
18. Prvním předpokladem provedení testu veřejného zájmu, resp. proporcionality, je ujasnit si, jaké zájmy a práva jsou takříkajíc „ve hře“, čili stojí v daném případě ve střetu. Předseda Nejvyššího správního soudu označil za takový zájem ochranu autority, nezávislosti a nestrannosti soudní moci a odvolal se při tom na čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, která je podle judikatury Ústavního soudu od tzv. euronovely

Ústavy součástí ústavního pořádku ČR, a dále na čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, jež je součástí ústavního pořádku od svého vzniku. Ačkoliv citované ustanovení Listiny neumožňuje výslovně omezit právo na informace v zájmu ochrany výše uvedených atributů soudní moci a v odborné veřejnosti se na toto téma vedla po určitou dobu živá debata, Ústavní soud ji ukončil jednoznačným stanoviskem, že takové omezení je přípustné [srov. nález sp. zn. I. ÚS 517/10 ze dne 15. 11. 2010 (N 223/59 SbNU 217)]. Ochrana soudní autority, nezávislosti a nestrannosti je tedy ve vztahu k omezení přístupu k informacím zájmem legitimním a zvažovat jej při restrikcích práva na informace lze.

19. Naproti tomu, o existenci veřejného zájmu na poskytnutí požadovaných informací má krajský soud pochybnosti. Samotné oddělení dokumentace a analytiky není přímým příjemcem veřejných prostředků, jak se snaží tvrdit žalobce, tím je Nejvyšší správní soud, potažmo Ministerstvo spravedlnosti. Otázka, jakým způsobem Nejvyšší správní soud organizuje svou činnost, v jakých oblastech poskytuje správa soudu podporu soudcům v jejich rozhodovací činnosti a jakou formou tak činí, je čistě vnitřní záležitostí tohoto soudu. Z informací o množství analýz zpracovaných ODA za určité období nelze přitom naprosto nic vydedukovat o jejím celkovém vytížení, neboť se zdaleka nejedná o její jediný úkol. To jasně vyplývá z webových stránek Nejvyššího správního soudu ([Nejvyšší správní soud | Oddělení dokumentace a analytiky \(nssoud.cz\)](https://nssoud.cz)), podle nichž hlavními úkoly ODA jsou správa a rozvoj elektronické databáze judikatury, vytváření Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, analytická činnost zejména v oblastech evropského, mezinárodního a srovnávacího práva, rozbor činnosti správních soudů a podpora prohlubování odborných znalostí soudců a asistentů Nejvyššího správního soudu a správních úseků krajských soudů. Z hlediska veřejné kontroly hospodaření s veřejnými prostředky má tedy požadovaná informace (seznam zpracovaných analýz) takřka nulovou hodnotu a celý případ budí dojem, že žadateli se jedná spíše o to, aby získal podklad pro neoprávněnou defamaci jednotlivých soudců Nejvyššího správního soudu prostřednictvím tvrzení, že by bez pomoci odborného aparátu ODA nedokázali dát své právní argumentaci komparativní rozměr.
20. I kdyby krajský soud připustil, že veřejný zájem na poskytnutí informací je tu skutečný a neslouží jen jako zástěrka pro jiné cíle, nemohl by dát žalobci za pravdu. Ani pokud by se tu právo na informace reálně dostávalo do střetu s veřejným zájmem na ochraně autority a legitimacy soudní moci, nemohlo by nad ním převážet. Onen „širší kontext“, o který předseda Nejvyššího správního soudu napadené rozhodnutí opřel, je skutečně třeba v daném případě zvažovat, a to ve více směrech. Nejenže žalobce sám naznačil, že o požadované informace mu ve skutečnosti tak zcela nejde a že si pouze vytváří jakési předpolí pro to, aby mohl žádat o jednotlivé analýzy vypracované ODA v plném znění. V této souvislosti krajský soud poukazuje na svůj nedávný rozsudek, kterým zamítl jako nedůvodnou žalobu téhož žalobce proti rozhodnutí, jímž správa Nejvyššího správního soudu zamítla jeho žádost o poskytnutí konkrétní analýzy ODA, o jejíž existenci se dozvěděl z jednoho z publikovaných rozsudků (rozsudek 17. února 2021, čj. 30 A 51/2019 - 48). Důvody tohoto rozhodnutí jsou z velké části přenositelné na nynější věc.
21. Zásadní však je, že pokud ODA provádí na pokyn konkrétního soudce analýzu či řeší v konkrétní věci, vstupuje tak vlastně – dočasně a ve vymezeném rozsahu činnosti – na místo soudcova asistenta. Vztah mezi soudcem a jeho asistentem (v případě Nejvyššího správního soudu se jedná o asistenty dva) je přitom mimořádně blízký. Rozdělení práce v tomto soudním „minitýmu“ je vnitřní záležitostí každého jednotlivého soudce,

představuje jeho ryze osobní a individuální styl práce a bezprostředně se dotýká procesu soudního rozhodování. „Rozpitvávání“ těchto skutečností nemůže nikterak přispět k veřejné kontrole soudní moci a přístup k těmto informacím je naopak při nesprávné prezentaci získaných znalostí snadno zneužitelný k tomu, aby důvěru v soudy narušil. Dá se docela dobře přirovnat k situaci, kdy by určitá osoba získala přístup k soudcovým ručně psaným poznámkám, jež si činí během studia spisu pro svou vlastní potřebu – pro lepší orientaci v podkladech a pro záznam prvotních nehotových názorů na věc. I tato informace by jistě v mnoha případech mohla ukojit zvědavost toho, kdo se ji snaží získat, ale k veřejné kontrole soudní moci by nikterak nepřispěla a naopak by mohla důvěru v soudní rozhodování bezdůvodně narušit. Správnost odepření informací ohledně pracovní náplně asistentů Ústavního soudu ostatně potvrdil např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 12. 2016, č. j. 29 A 133/2015-112.

22. Soud tak uzavírá, že ODA slouží jako odborný aparát napomáhající rozhodovací činnosti soudců Nejvyššího správního soudu, případně i soudců správních úseků krajských soudů. Jim poskytuje podporu při rozhodovací činnosti, prostřednictvím evidence judikatury, analýz zahraniční právní úpravy či komparaci cizojazyčné literatury a judikatury; jednoznačně se tak spolupodílí na rozhodovací činnosti. Zájem na poskytnutí informací o četnosti vypracovaných rešerší ODA odůvodněný nutností kontroly využívání veřejných prostředků podle soudu v dané věci nepřevažuje nad zájmem na zachování autority a nezávislosti soudní moci. Případný seznam zpracovaných analýz totiž nic nevypovídá o komplexní činnosti ODA ani o hospodárnosti vynakládání veřejných prostředků, neboť vypracování rešerší a analýz není jedinou náplní činnosti tohoto oddělení. Akcentovat je tak nutno zájem na zachování autority soudní moci, který by mohl být narušen zveřejňováním informací, v jakých konkrétních věcech byla součinnost ODA vyžádána, za jakým účelem apod. Organizace činnosti ODA je úlohou předsedy Nejvyššího správního soudu, přičemž je čistě na jeho zvážení, kolik zaměstnanců pro dané oddělení vyčlení a jaké bude jejich pracovní vytížení. Žadateli nepřísluší činnost ODA prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím kontrolovat.

VI. Náklady řízení

23. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak – jakožto úspěšnému účastníkovi řízení – právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nelze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, čj. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské

právnícké vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. 4. 2021

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu